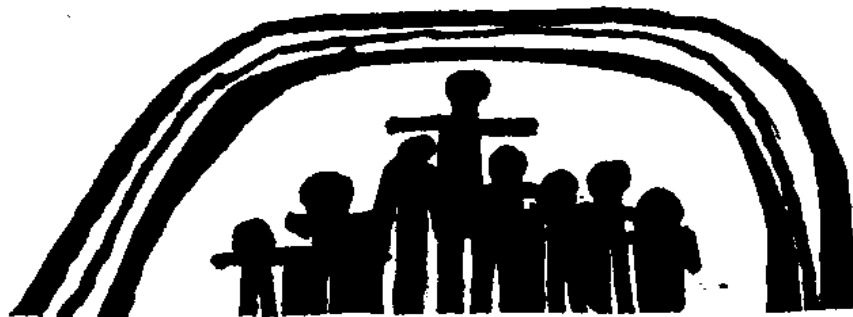

Diaconaal thema
Drachten-Nijega
2011-2012

Dienen uit genade

Dienen uit genade

- a. met diaconaal besef
- b. met pastorale raakvlakken
- c. en met missionaire effecten

Laat ik met een raadsel beginnen:

Welk woord hoort in de volgende reeks niet thuis?
Dienen, helpen, zorgen voor, omzien naar elkaar.

Al die woorden: dienen, helpen, zorgen voor, omzien naar elkaar, hebben iets gemeenschappelijks.

Ze geven allemaal aan dat je iets doet voor de ander.

Maar één woord heeft iets **speciaals**.

Dat zie je vooral als je het in relatie tot God bekijkt:

- ik dien God
- ik help God
- ik zorg voor God
- ik zie naar God om.

Je merkt wel dat het eerste kan, en de andere drie niet.

In relatie tot God is het duidelijk dat je de ondergeschikte bent.

Je dient God en daarbij acht je Hem hoog.

Als je het hebt over "Ik dien de ander", zit daar dan ook niet die betekenis achter van onderschikking en de ander hoogachten?

Ik weet wel dat we de woorden, dienen, helpen, zorgen voor, omzien naar elkaar, doorelkaar gebruiken. Maar met het woord **dienen** druk je toch iets speciaals uit.

Want bij **dienen** maak je jezelf ondergeschikt.

De ander of de anderen komen eerst.

Jij zet je voor hen in; desnoods sloof je je voor hen uit.

De dienende Martha.

We kennen haar wel, wat een dienstbaarheid straalde zij uit!

Jezus kwam op aarde om te dienen. Hij waste eens de voeten van zijn discipelen.

Hij deed dat onzelfzuchtig. Hij offerde zichzelf op en toonde daarin Zijn liefde.

Mensen die dienen hebben vaak hun eigen reden om het te doen.

Vaak dienen mensen om te verdienen.

Ze dienen om er zelf beter van te worden:

- meer aanzien
- een goed gevoel
- recht op een goede plaats in de hemel
- en vul maar in.

Veel religieuze mensen dienen eigenlijk om te verdienen.
Veel religies zijn in wezen ik-gericht. Je dient je god om er beter van te worden.
Jouw goede gedrag geeft recht op een goede toekomst!
Dergelijke religies sluiten dan ook naadloos aan op de egoïstische aard van de mens.
Je krijgt iets terug voor wat je doet.

Christenen daarentegen constateren bij zichzelf ook wel die egoïstische aard, terwijl ze wel weten dat Christus **alles al voor hen heeft** verdiend. De erfenis ligt klaar.

Martha en Jezus, zij dienden beide maar wel heel verschillend.
Wat waren hun motieven, welke doelen streefden zij na?
Het dienen, zoals Jezus deed, is sowieso onnavolgbaar.
Maar **elkaar** dienen, dat kan. (Gal. 5:13 NBV en 1 Petr. 4:10 e.v. NBG51)

Wat God vraagt, dat maakt Hij mogelijk:

- God geeft, opdat wij doorgeven.
- God schenkt genade, zodat wij barmhartig kunnen zijn.
- God geeft alles, opdat wij vul maar in.

Puttend uit de genade kunnen we God en de naaste dienen.
Genade is een cadeau dat mag worden uitgepakt.
Genade opent ogen, oren en harten.

Dienen uit genade

met diaconaal besef

"In feite houd ik slechts zoveel van God als ik houd van degene die ik het minste liefheb".

"In feite dien ik slechts God zoveel als ik die ander dien die ik niet graag mag".

Twee doordenkertjes.

De eerste is een citaat dat voorkomt in het boek "Genade, wat een wonder!" van Philip Yancey.

De tweede heb ik naar analogie van de eerste geformuleerd. (denkend aan Math. 25)

Jezus ging om met hoeren en tollenaars. Hij had ook juist dit soort zondaren lief.

Dat zag je aan Hem. Niet voor niets werd hij "een vriend van zondaren" genoemd.

Wat zegt dit ons?

Is Hij ook hierin ons tot een voorbeeld?

Jezus is onnavolgbaar. Kijk alleen maar naar de Bergrede; daarin leert Hij ons zoveel wat we eigenlijk niet kunnen opbrengen. Vijanden liefhebben, zachtmoedig zijn, enz.

Ook het voorbeeld in Zijn dagelijkse omgang met mensen, met paria's e.d. is voor ons niet na te doen. Het inspireert wel, maar het zo liefdevol doen als Jezus, dat lukt ons niet.

Maar waarom dan die oproep om Hem na te volgen en ons door Hem te laten leiden?

Een beginnend antwoord:

Pas als je je klein voelt, dan ontdek je Zijn grootsheid.

Pas als jouw zelfgenoegzaamheid is afgebroken, komt er ruimte voor verwondering over Zijn genade. Dat geeft, op het moment als het er op aankomt, **ontspanning en zet aan tot inspanning.**

Ontspanning:

Jezus heeft **alles** al gedaan. Niet alleen Zijn dood is onze dood, maar ook Zijn gaan naar de hoeren en de tollenaars staat op onze naam. **Het is een wonderlijke ruil.**

Wij zijn gerechtvaardigd en geheiligd door Hem. Alles wat we hadden moeten doen, onze schuld betalen en leven tot Zijn eer, dat heeft Jezus voor ons gedaan.

Aanzet tot inspanning:

Als kind wil je graag je vader of moeder nadoen. "Ik ook", zeg je dan!

Als kleintje zie je tegen je ouders op, je bewondert hen, en je wilt graag doen wat zij ook doen. "Ik ook", zelfs al kost het veel inspanning.

Je leeft, je wilt verder, je wilt groter worden, je wilt groeien, je spant je in.

Bij het ouder worden, wordt het leveren van een inspanning meer berekenend.

Wat heb ik eraan en wat levert het op? Is het gezond en leuk?

Als er iets te winnen is, dan wil je meestal wel inspannen.

Zou Paulus ons daarom het voorbeeld van die wedren hebben gegeven?

Geloven vraagt weliswaar om een inspanning, maar in een estafettewedstrijd die eigenlijk al gewonnen is, is de grote druk er wel af. Je rent, met vallen en opstaan.

Wetend dat het publiek je van alle kanten bemoedigt. God, de engelen en al de heiligen in de hemel kijken toe hoe jij je inspant. Geweldig, niet waar?

Jezus kwam op aarde om te dienen.
Hij werd genoemd: De dienstknecht des Heeren.
Hij diende ons op een onvergelykbare manier.
En Hij deed het alleen.
Hij ging er alleen voor.
Vooral daar op Golgotha.

Doordat Hij het alleen deed, hoeven wij het niet meer alleen te doen.
Wij ontvangen telkens nieuwe kracht. De Heilige Geest woont in ons.
Wij zijn als christenen aan elkaar gegeven.
Samen met alle heiligen mogen we Hem verheerlijken door te dienen.

Hij was met ontferming bewogen. Met liefdevolle ogen keek Hij naar de massa.
Hij was barmhartig, en in de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan liet Hij zien hoe ver dat kan gaan.
Dit om ons te doen beseffen waar het in wezen om draait.

Diaconaat doet beseffen dat we:

- elkaar mogen dienen
- met liefdevolle ogen naar elkaar omzien
- barmhartig reageren op hulpvragen

Dienen uit genade

met pastorale raakvlakken

Bij christenen komt God op de eerste plaats.
Hem willen ze dienen, Hem willen ze verheerlijken.

Als kind van God geef je God de eerste plaats
Maar er gebeurt meer. Je gaat mensen zien als schepselen waarmee God Zijn bedoeling heeft. Was je eerst ik-gericht (zoals alle baby's ik-gericht zijn), na geloofsgroei laat je dat langzaam los. Je gaat anderen uitnemender achten dan jezelf.

Ons leven is dynamisch, een leven van vallen en opstaan.
We vallen nogal eens terug.
Terug naar het egoïsme.
God vervaagt dan in ons leven, of het kan zelfs zo ver komen dat we God als ons hulpje gaan beschouwen. Hij moet ons een fijn leven geven. Daar hebben we recht op! Enzovoort.
Vallen, opstaan, en gecorrigeerd worden!
We blijven ermee bezig.

Wie verwonderd is over de genade wil graag dienen.
"Als je hart smelt vanwege Christus 'offer en als je beseft, dat Hij in jouw plaats de hele wet heeft vervuld, dan ga je ernaar verlangen in denken en doen op Hem te lijken".(Citaat van Tim Keller)

Andersom geldt uiteraard dat als je **niet** warm loopt voor Christus, dat dan je motivatie om er voor anderen te zijn, zal afnemen.
Dus de relatie met Christus is van directe invloed op de relatie die je met anderen hebt.
Hier raken pastoraat en diaconaat elkaar.
Wie een pastorale taak heeft, zal graag met je willen doorpraten over de relatie die je met Christus hebt, en wie diaconaal gericht is, wil graag weten wat jouw inzet is voor de gemeenschap der heiligen.
Dus als jouw relatie met Christus zijn glans verliest, dan kun je daarover met je ouderling in gesprek gaan.
Hij zal je willen toerusten en datgene aandragen wat jouw verhouding met God kan en zal vernieuwen.
Samenvattend: als je merkt dat bij jou de **wil** ontbreekt om je voor anderen in te zetten en om je dienstbaar te maken, dan zou het wel eens kunnen zijn dat je te weinig of geen juiste voeding krijgt om verwonderd te blijven over de genade om dat om te zetten in daden.

Anders wordt het als je wel wilt, maar je komt er onvoldoende aan toe.
Het lukt niet, je **kan** het niet, je gaven liggen elders of je vindt het maar lastig.
Als je een dergelijk gevoel hebt van 'ik wil wel, maar ik doe eigenlijk te weinig', dan kun je daarvoor terecht bij je diaken.
Niet dat jouw diaken daarvoor direct een oplossing heeft.
Want een diaken is meer coach, hij helpt je om zelf een oplossing te vinden, die bij je past.

Je weet wel dat we aan elkaar gegeven zijn om elkaar aan te vullen.

We vormen een gemeenschap, die door God apart is gezet, met de oproep om er voor elkaar te zijn, te begrijpen, te dienen, te verstaan en te herstellen.

Binnen die gemeenschap wordt de diaken wel aangeduid als de componist van de gemeenschap der heiligen. Hij is ervoor om van die gemeenschap met zoveel verschillende karakters een welluidend geheel te maken.

Al heel vroeg realiseerden de diakenen zich dat er deskundigheid nodig is om te kunnen helpen. Zij stonden dan ook aan de wieg van vele organisaties, zoals: De Driehoek, De Verre Naasten, Het Koningskind, De Luisterpost en Bralectah.

De oproep tot dienen is ook altijd een oproep geweest om het dienen door anderen mogelijk te maken. Door het geven van giften en door ondersteuning met gebed.

De diakenen zijn gewend om veel uit handen te geven, omdat een volwassen gemeente dit aan moet kunnen.

Immers als er b.v. geldzorgen zijn, dan probeer je dat toch in eerste instantie binnen je eigen familie- en vriendenkring te regelen?

En bij moeiten in het huwelijk, bij het opvoeden van kinderen, bij het er alleen voor komen staan, bij verslaving, en noem maar op, dan probeer je het toch eerst zelf op te lossen, door het met familie, vrienden of kennissen te bespreken.

Een volwassen gemeente is een gemeente waarin de meesten zich zelf wel redden.

Echter, er mag niemand tussen wal en schip komen, daarom moeten we oog hebben voor elkaar. Elkaar dienen, elkaar meenemen.

Kortom, er voor de ander zijn.

Als diaken stimuleer je deze dienende houding door voort te bouwen op de genade, waartegen 'ja' is gezegd.

Vanuit Gods Woord mag ik als diaken bemoedigen en troosten.

Als de weg lang is en je last zwaar, als je het niet meer ziet zitten, dan is God nabij.

Wij zijn met zijn allen onderweg naar eenzelfde doel, maar we hebben allen wel ons eigen traject af te leggen. Hij die ons leidt, weet welke weg we zullen gaan.

Soms is het een heerlijke weg, vol met fijne heerlijke vreugdevolle zaken.

Maar ook kan er van alles tegen zitten, de ene beproeving na de andere komt in jouw leven.

In beide situaties hebben we anderen nodig.

In het ene geval om de vreugde te delen en om op koers te blijven.

In het andere geval om bemoediging te ontvangen en om samen Gods leiding in de moeiten te onderkennen.

Dienen uit genade

met missionaire effecten

Val je op als je dient?

Merkt de omgeving dat jij christen bent, vanwege jouw hulpvaardigheid?

Verspreid jij de geur van Christus?

Er is een liedje: "Wij zijn op de wereld om elkaar, om elkaar, te helpen, nietwaar?"

Veel mensen helpen inderdaad elkaar.

Als we alleen al letten op het aantal hulporganisatie als: Het Rode Kruis, Artsen zonder Grenzen, Humanitas, Amnesty International, De Hartstichting, De Verre Naasten, ZOA, Dorcas, dan zijn er minstens zoveel algemene als christelijke organisaties.

Als christen val je in onze tijd niet snel op door je hulpvaardigheid, want niet-christenen helpen ook en doen het soms beter.

Er is een tijd geweest dat dat anders was. De eerste christelijke gemeente viel op, en ook tijdens epidemieën als de pest en de Spaanse griep vielen christenen op omdat zij met gevaar voor eigen leven anderen bleven helpen.

Tegenwoordig wordt veel 'hulp en zorg' door diverse organisaties uitgevoerd.

Christelijke organisaties doen mee, maar worden vooral gedragen door de eigen achterban.

Niet-christenen hebben er niet zoveel mee.

Of zou dat toch anders liggen?

Zou het werk van b.v Dorcas en ZOA een gevoelige snaar kunnen raken bij niet-christenen?

Zijn we aantrekkelijk als we dienen?

Ofwel: Heeft ons dienen een missionair effect?

Jezus waste – onder protest – de voeten van Zijn discipelen.

Jezus kwam om te dienen, maar dat werd niet altijd begrepen.

Jezus' handelen riep nogal eens weerstand op.

Als we de geur van Jezus verspreiden, dan kan dat ons ook treffen.

Niet iedereen is van die geur gediend.

We leven in een wereld die gist.

Er zijn schapen en bokken.

Dus we mogen verschillende reacties verwachten.

Maar wat is het mooi als er iemand door ons doen, door ons dienen, getrokken wordt.

Laten we daarom dan ook Zijn licht doorgeven, als een stad op de berg en als een licht op een kandelaar.

Hoe? Door in alle nederigheid dienstbaar te zijn, zoals Jezus dat deed.

Bij Jezus kwam Zijn Vader op de eerste plaats. Hij gehoorzaamde Zijn Vader uit liefde.

Dienen uit liefde is dienen uit respect.

De ander uitnemender vinden dan jezelf .

Daar gaat iets van uit.
Dat heeft effect!

Tim Keller, de bekende predikant te New York, zei eens in een interview:
"Gelovigen houd ik in mijn preken niet alleen de morele regels voor. Ik maak hen in de eerste plaats duidelijk dat ze op het Evangelie moeten vertrouwen. Pas als je hart smelt vanwege Christus' offer en pas als je beseft dat Hij in jouw plaats de hele wet heeft vervuld, ga je ernaar verlangen in denken en doen op Hem te lijken.
En de niet-christenen? Die leren zo op een andere manier aan te kijken tegen oneerlijkheid, egoïsme, geldzucht, hoogmoed. Veel Newyorkers denken dat christendom wettisch en moralistisch is en daarin niet verschilt van de Islam en het orthodox jodendom. Daarom moet ik uitleggen dat er een geloof bestaat dat ze helemaal niet kennen. Genade maakt christenen nederig in plaats van farizeïsch".

Wie oog heeft voor de genade, verlangt ernaar om op Jezus te gaan lijken.
In denken en in doen.
Merk je daar al iets van, bij jezelf en bij anderen?

Dienen uit genade, is ook dienen in moeilijke omstandigheden.
Juist ook met het oog op de toeschouwers.
Kaarslicht valt het meest op in het pikkedonker.
Op een gevaarlijke plek een onbekende helpen, en hem een lift geven naar de herberg, dat blijft verbazen.

Stellingen:

Genade maakt het dienen gemakkelijk.

Het dienen van elkaar is uitwisseling van genade.

Door dienen wordt genade toegeëigend.

Dienen verlost je min of meer van je ik-gerichtheid.

Dienen, beleefd vanuit de genade, is een missionaire

Alles wat je hebt en alles wat je bent, dat alles is genade.

Gespreksvragen:

1. Raak je dagelijks zo onder de indruk van de genade, dat er elke dag wel een moment ontstaat dat je wilt dienen?
2. Is de beleving van genade een gezamenlijke drijfveer om te dienen?
3. Hoe staat onze gemeente bekend op het diaconale vlak?
4. Welke bijbelse persoon (buiten Jezus om) heeft zo dienstbaar geleefd dat het jou nu nog inspireert?

Mocht je zelf een vraag hebben, dan is daar uiteraard ruimte voor:

5. ?

Doordenkertjes

Genade is het genoeg van God dat Hem ertoe brengt goede gaven te schenken aan wie ze niet verdient.

Dienen begint vaak met de vraag:
Wat kan ik voor je betekenen?

Zonder God kunnen wij het niet.
Zonder ons wil God het niet.

In het leger van satan heerst de dienstplicht;
het leger van Christus bestaat uit vrijwilligers.

Wat jammer dat mensen geen problemen kunnen ruilen.
Iedereen weet namelijk hoe hij die van een ander moet oplossen.